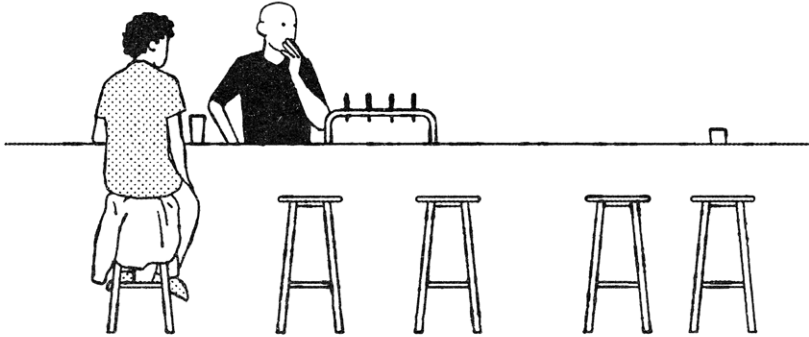

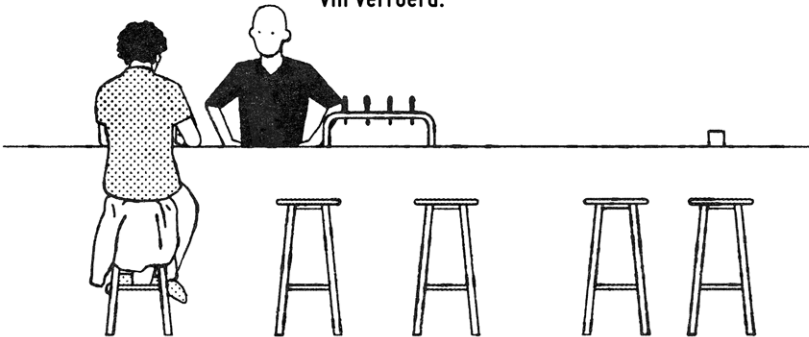
Is de wc vrij?

De wc? Euh, geen idee.
Kijk gerust zelf eens.

Die zit hier al sinds
halfzes. Ze had nog geen
vin verroerd.

Dan zal ze wel
een volle blaas
hebben.

Ze drinkt heel traag.

Niet goed voor jouw kassa,
maar wel goed voor haar.

Ze betaalt in muntjes.
Ik denk dat ze niet
anders kan.

Je bedoelt dat ze aan het rantsoeneren is?

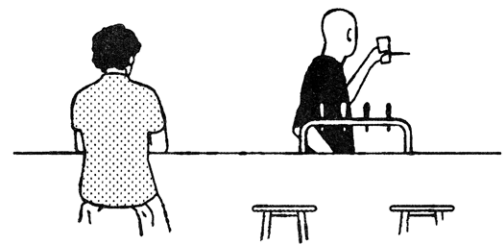
Ik vermoed het.

Verdun je haar drank?

Uiteraard.

Kan het zijn dat ik haar hier al eerder heb gezien? Is ze niet een van je vaste toehangers?

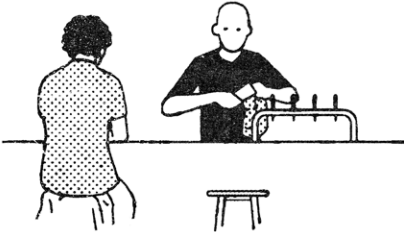
Niet echt, nee. Ze komt hier slechts heel af en toe.

Hm, ergens komt ze me bekend voor.

Sinds wanneer heb jij belangstelling voor mijn toehangers?

Wacht, ik weet het weer!

Zij was het rotsdiertje!

Rotsdiertje?

Bij wijze van spreken, hé.

Het was een vergelijking die zich opdrong toen ik hier met een paar vrienden was.

Jullie vielen haar toch niet lastig?

Nee, nee, wees gerust, we zaten op een afstand.

En de vergelijking was eerder op toehangers in het algemeen gericht, zij vormde slechts de aanzet.

We vielen haar alleszins niet lastig.

Dan is het goed.

Ze zat toen ook aan die kant van de toeg, in haar eentje.

Net als nu.

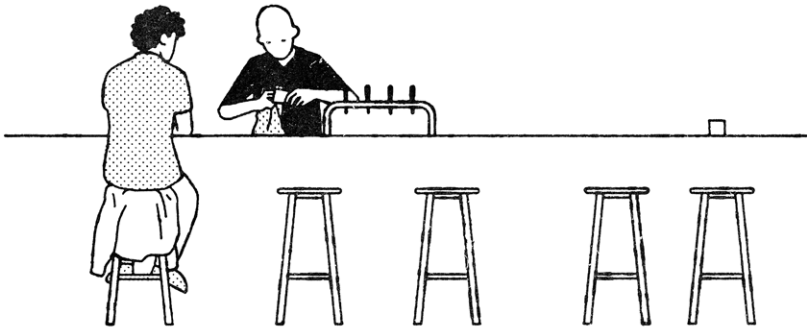

Haha, dat was een leuke avond. Voor ons toch.

We hebben toen veel gelachen.

Wil je niet weten wat dat
rotsdiertje is?

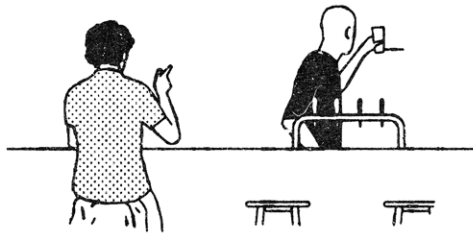

Jou kennende?
Waarschijnlijk niet.

Maar de toverspreuk om jou de
mond te snoeren ken ik nog niet.

Gelukkig maar.

Het lijkt misschien wat
vergezocht in het begin,
dus hoor me even aan.

Dat rotsdiertje
- geen idee hoe het echt heet -
is een klein kikkervisachtig
wezentje dat
leeft op de
bodem van de
ocean.

Maar waar de vergelijking om
draait, heeft te maken met wat
het dan doet. Dat diertje zwemt
namelijk een poos rond...

Of nee, wacht.
Misschien had
het poten.

Benieuwd waar dit
naartoe gaat.

Goed dan, dat diertje doolt wat
rond en kiest uiteindelijk een plek
uit waar het voor altijd wil blijven.
Een rots of zo, iets waar het
rustig op kan zitten.

En nu
komt het.

Het zet zich goed op
die rots en, beeld het je in,
eet daarna zijn
eigen hersenen op!

Kan je je dat voorstellen?
In essentie **kies**t dat diertje er
dus voor om voort te leven
als een soort
plant.

Vanaf dan voedt het
zich enkel nog met wat er
in het water voorbij dwarrelt
en maakt zich voor de rest
nergens meer druk over.

En waarin schuilt
precies de vergelijking met
mijn tooghangers?

Het is maar
een grapje, hoor.

Sorry, ik zie er
de humor niet van in.
En respectvol is het
ook niet.

Kom,
kom...

Nee Carl, je mag
zoiets niet zeggen.

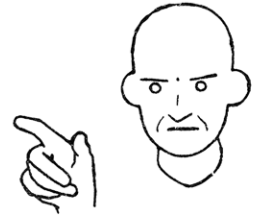
Het valt
verkeerd.

Begrijp je wel
wat ik zeg?

Oké,
luister.

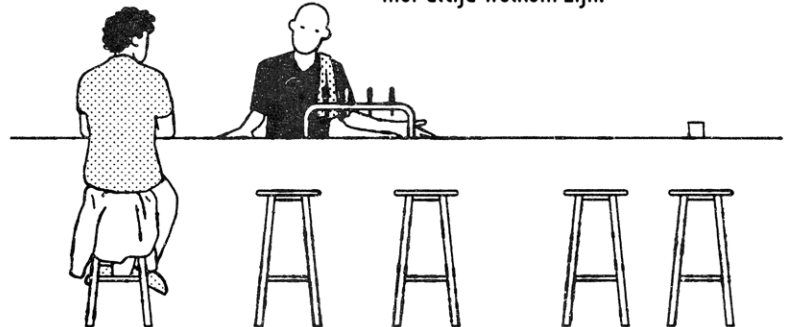
Het enige wat echte
tooghangers met elkaar gemeen hebben
en waar nog enigszins de vergelijking met
jouw oceaanezertje te maken is,

is dat ze inderdaad
allemaal wat
rondslenteren
en een plek nodig
hebben om naar
terug te keren.

Dus ja,
voor mijn tooghangers is
deze toog hun rots.

Ze weten dat ze hier
altijd terecht kunnen en dat ze
hier altijd welkom zijn.

Maar daar houdt
de vergelijking op.

Als je dat dan
nog een vergelijking
kan noemen.

Goh, ik
zie nog wel wat
gelijkenissen.

Carl, je mag dat niet zeggen.

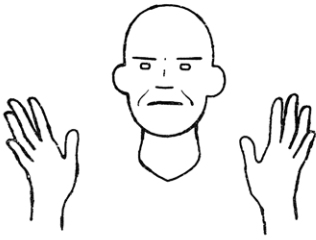
Het drinken van een
tooghanger is beladen.

Je hoeft er niet zo
zwaar aan te tillen, Peter.
Ik zei toch dat het
grappig bedoeld is.

Maar het is geen grap.

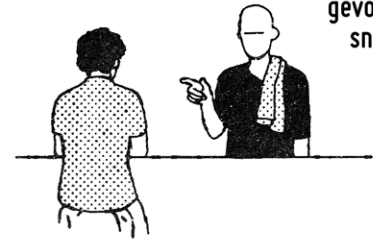
Elke verslaving begint met pijn, die maar al te vaak wordt aangeschroefd door de kracht van het oordeel dat ze over zichzelf hebben.

Zij maken zich, in tegenstelling tot jouw kikkervis, constant druk over van alles.

Ik ken mijn tooghangers, ik weet waarover ik spreek.

Je raakt een gevoelige snaar.

Oké, maar ze drinken wel om te vergeten, of niet soms?

Ze schakelen hun eigen hersenen uit met alcohol.

Natuurlijk gaat de vergelijking niet honderd procent op, maar steek houdt ze wel.

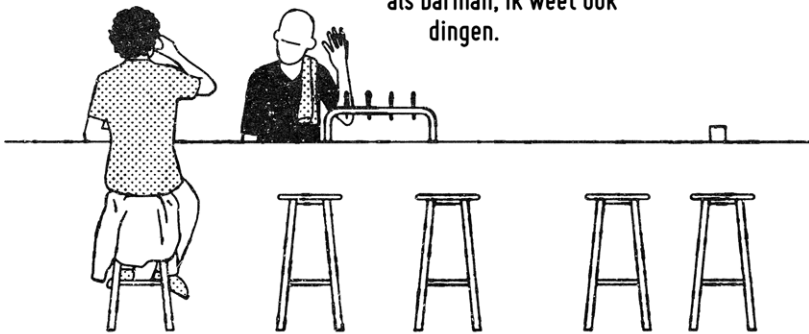
Denk er maar eens over na.

Nu doe je het weer.

Hier hadden we het de vorige keer ook al over.

Waarom zou ik altijd moeten nadenken over alles wat jij uitkraamt? Waarom luister jij niet eens naar mij?

Ik werk al tien jaar als barman, ik weet ook dingen.

Ik maak hier dus wel het verschil aan jouw toog, hé.

Hm, nee, mijn leven is goed, met of zonder jou.

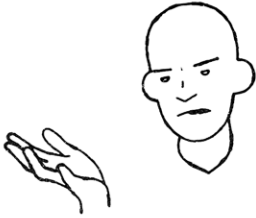
Dat denk je maar! Ik zorg er tenminste voor dat jouw hersenen niet per ongeluk mee wegspoelen met al de drank die je hier serveert.

Of wil je misschien met sudoku's gaan beginnen?

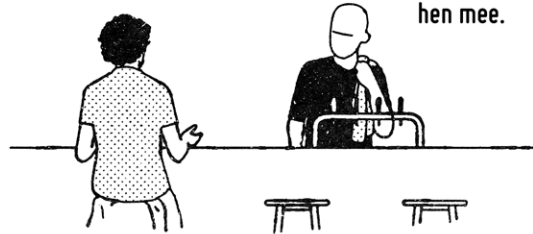

Nogmaals,
ik zie daar de humor
niet van in.

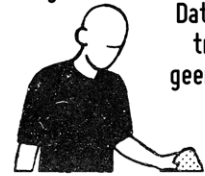

Komaan,
Peter.

Mijn tooghangers
zijn geen mop. Jij kan het je
misschien moeilijk voorstellen,
maar ik leef met
hen mee.

Het leven is genadeloos
hard, voor iedereen,
maar jammer genoeg kan niet
iedereen daar even goed
mee overweg.

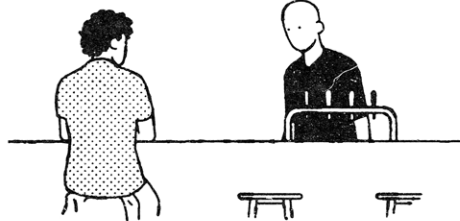

Dat is een
tragedie,
geen komedie.

Als je werkelijk zo
met ze inzit, waarom ben
je dan eigenlijk barman
geworden?

Waarom zou
het een het ander
uitsluiten?

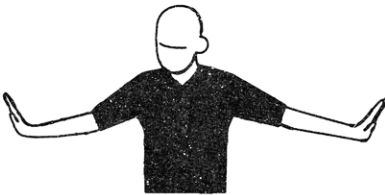

Wel, is het niet uitgerekend de barman
die deze zogenaamd ontroostbare drinkers
om de tuin leidt, door hun de illusie van
troost te serveren?

Houd jij hen
niet juist gevangen
door hun vloeibare
kortetermijnoplossingen
aan te bieden?

Je slaat de bal volledig mis.

Goed dan,
vertel.
Ik zal luisteren.

De illusie waar jij het over hebt,
bestaat niet. Want de troost die
hier wordt geserveerd,
is echt.

Maar niet op
de manier die
jou voor de
geest staat.

En ten tweede,
ware tooghangers drinken
sowieso, wie er ook hun
glas bijvult.

Dat overtuigt
mij niet.

Niemand wil afhankelijk
zijn van alcohol.

Niemand kiest
voor iets wat
hem of haar
kapotmaakt.

De drinker
beleeft hier
heus geen
droomscenario.

Maar zij die
hier zitten, zitten
hier wel veilig.

Hier kunnen ze
zich ongeneerd slecht
voelen of, voor even toch,
ontsnappen aan al die
oordelende blikken die hen
alleen maar **NOG**
slechter doen
voelen.

Of waarom denk
je dat een tooghanger
de toog verkiest?

Wel...

Ja, zo zitten ze dichterbij de bron, dat is waar.

Maar het gaat er net zo goed om dat ze met hun rug naar de mensen zitten.

Ik heb die spiegel achter mij niet voor niets laten weghalen.

Hing daar een spiegel?

Carl, je moet begrijpen dat deze mensen in de eerste plaats rust nodig hebben.

Ze hebben de grote pech dat ze in een wereld leven waarin bijna niemand wil vertragen voor een ander.

En al zeker niet voor iemand die iets doet wat we massaal veroordelen.

En vat dat alsjeblieft niet op als een verwijt.

Ik begrijp heus wel dat iedereen vooruit wil in zijn leven en dat de noden van een ander je daardoor makkelijk kunnen ontgaan.

Enkel wat op dezelfde snelheid beweegt, kan in alle scherpheid worden waargenomen, dat beseft ik.

Maar een beetje begrip zou toch leuk zijn.

En als je dat niet kan opbrengen, probeer dan op zijn minst niet te snel te oordelen.

Of doe er gewoon het zwijgen toe tegen mij.

Dus als barman maak jij zogezegd deel uit van hun rots.

Vrienden en familie schieten vaak tekort, ook al bedoelen ze het goed.

Ze geloven al te vaak dat een drankprobleem op zichzelf staat. Alsof dat het grote probleem is waar alle andere problemen uit voortvloeien.

Bedoel je daar iets mee?

Als ik jou goed begrijp, komen de tooghangers niet enkel voor de toog, maar ook voor jou.

Correct?

Ja, ik geloof van wel.

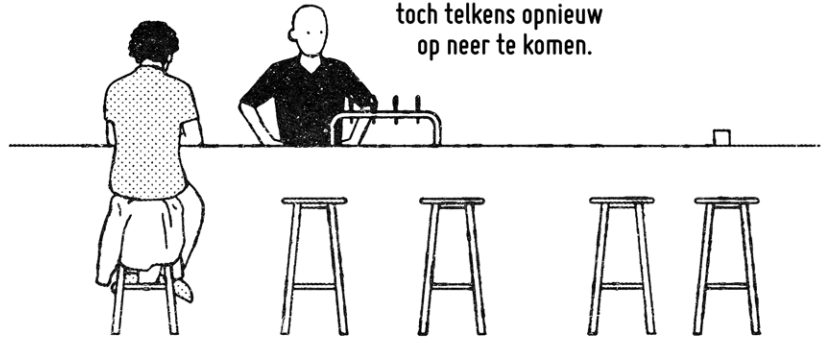
Als barman geloof ik daar niet meer in.
Daarvoor heb ik al te veel levensverhalen
van drinkers moeten aanhoren.

Tegen dat ze toegeven
dat de drank een probleem
vormt in hun leven, hebben
ze je allang van tien andere
problemen proberen
te overtuigen.

Ik zie simpelweg geen
verslaafde mensen meer, ik
zie enkel depressieve
mensen.

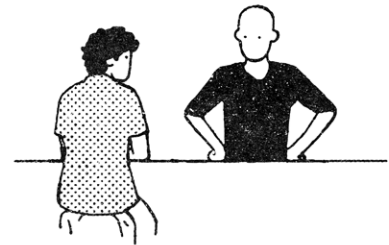
Daar lijkt het
toch telkens opnieuw
op neer te komen.

Je zegt wel 'proberen'.
Ze 'proberen'
je te overtuigen van
andere problemen.

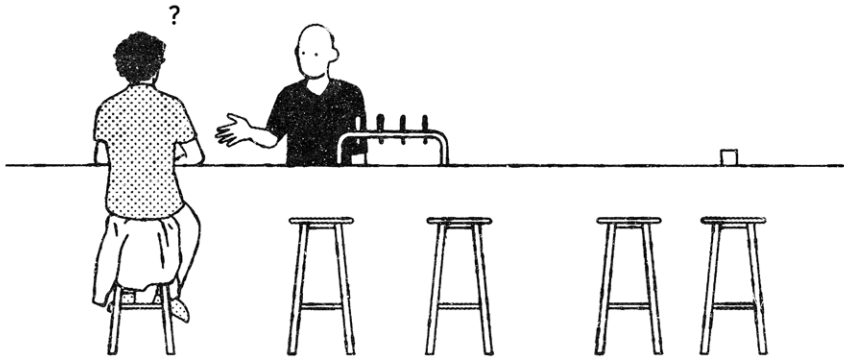
Het onderliggende
probleem is niet altijd
even duidelijk.

Of misschien is het
gewoon de som van al die
problemen waar ze jou van
proberen te overtuigen.

Wist jij dat er pillen bestaan
tegen indigestie?

Pillen voor als je te
veel hebt gegeten?

Ja, terwijl
indigestie eigenlijk
niet meer dan een
signaal is.

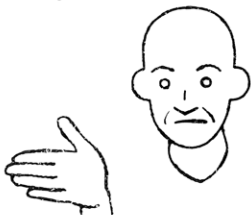
Het is je lichaam dat
je probeert duidelijk
te maken dat je het
wat kalmer aan
moet doen, dat
er niets meer
bij kan.

Goed, en wat
dan nog?

Indigestie is met andere
woorden een functie,
geen storing.

Die pillen zijn absurd.
Don't shoot the
messenger!

Oké...

Zie je de link niet?

Een verslaving is ook een alarmsignaal voor iets anders.

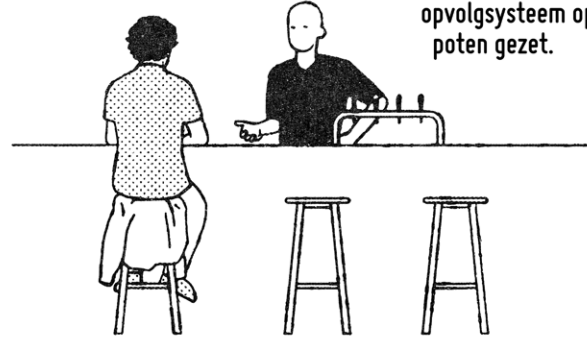
Ah.

Ik las onlangs een krantenartikel over drugsgebruik bij Amerikaanse soldaten in de Vietnamoorlog.

Blijkbaar gebruikte twintig procent van die soldaten toen heroïne, zowat de meest verslavende van alle drugs.

En omdat ze bang waren voor die honderdduizenden junkies die na afloop van de oorlog gewoon weer naar huis zouden terugkeren, hadden ze in Amerika een opvolgsysteem op poten gezet.

Wat bleek nu?

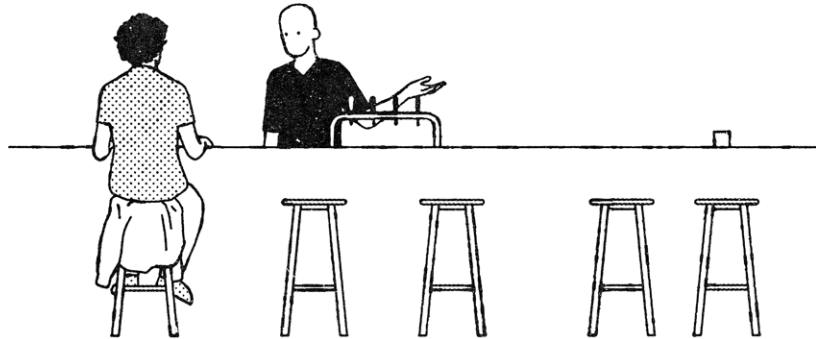
Vijfennegentig procent van de soldaten stopte gewoon met gebruiken, omdat de effecten van de drug hun vertrouwde leven in de weg stonden.

Ze moesten in de nasleep zelfs niet ontwennen, ze hadden geen afkickverschijnselen.

Van die 'chemische weerhaken' waar iedereen zoveel angst voor had en die een verslaafde verslaafd zouden moeten houden, bleek niets aan te zijn.

Het was daarentegen de omgeving die al het verschil maakte.

Dat kan je alleen maar zeggen als je de complexiteit kan bevatten.

Hoe zat het bijvoorbeeld met die vijf procent die wel doorging met heroïnegebruik?

Daar ging het artikel niet dieper op in.

Oké. Dan ben ik voor vijfennegentig procent overtuigd. Laten we daarop afklokken.

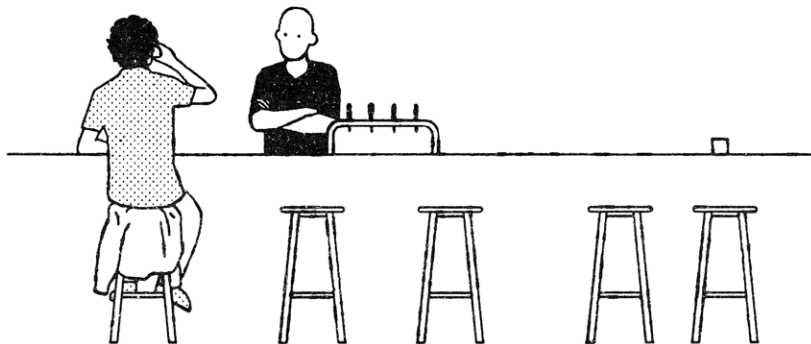

Die overige vijf procent zullen we wel gewoon negeren. Niet relevant.

Heel grappig.

Haha.

Maar die link die je legt tussen depressie en verslaving is wel scherpzinnig, hoor.

Ik ben geen dokter, hé.

Je hoeft me heus niet op mijn woord te geloven.

Ik zeg alleen maar wat ik weet.

Jij zegt alleen maar wie jij bent.

Wat wil je daar nu weer mee zeggen?

Je empathie voor jouw tooghangers gaat misschien een tikje verder dan ik eerst dacht.

Hm.

Je dacht waarschijnlijk dat het verdunnen van hun drank het voornaamste was.

Ik had er gewoon nog niet echt bij stilgestaan.

Dat is omdat je liever praat dan luistert.

Ik betaal er dan ook voor, hé, meneer de pintoloog.

Geef maar toe, je kan nergens anders terecht met je boekenwijsheid.

Deze toog is evenzeer **JOUW** rots.

Haha! Oké, goed, misschien hebben we elkaar dan nodig.

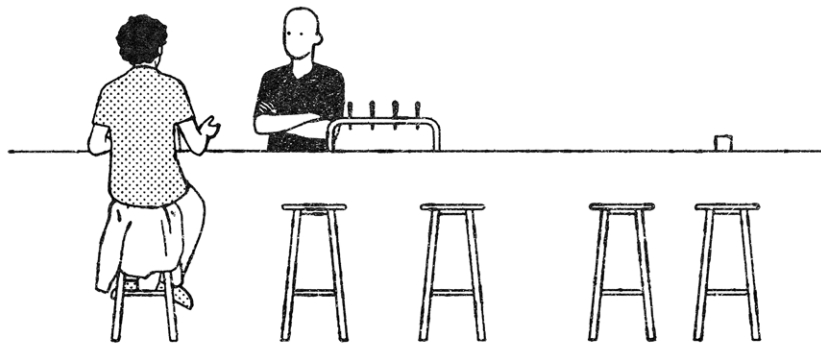
We hoeven het niet in de weegschaal te leggen.

Precies.

Anders zou
dit geen vriendschap
zijn.

Fragment uit Ben Gijsemans, De tooghangars, Oogachtend, 2023.
Dit fragment mag enkel gebruikt worden voor educatieve doeleinden en niet verder worden verspreid.